

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

1202 СОФИЯ, ул. „Козлодуй“ № 4

тел.: +3592 9333 600; факс: +3592 9873 750; e-mail: dksi@dksi.bg

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА ЗА 2023 ГОДИНА

Държавната комисия по сигурността на информацията е държавен орган, който осъществява политиката на Република България в областта на защитата на класифицираната информация, съгласно разпоредбата на чл. 4 от Закона за защита на класифицираната информация. Законът възлага на Комисията задължения, свързани с осигуряване на еднаквата защита на националната и чуждестранната класифицирана информация.

Държавната комисия по сигурността на информацията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София. Съгласно Закона за защита на класифицираната информация ДКСИ е първостепенен разпоредител с бюджетни средства.

Комисията е колегиален орган, който се състои от председател, заместник-председател и трима членове.

При осъществяване на своите правомощия ДКСИ се подпомага от специализирана и обща администрация, под ръководството на главен секретар.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на Държавна комисия по сигурността на информацията за 2023 г. обхваща степента на изпълнение на заложените стратегически цели и задачи.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (обн. ДВ бр. 66/01.08.2023 г.), чл. 41, ал. 1, е утвърден **бюджетът на ДКСИ за 2023 г. в размер на 14 382 300 лв.**, в това число по основни показатели: текущи разходи – 13 582 300 лв. и капиталови разходи - 800 000 лв. От общите текущи разходи утвърдените разходи за персонал за 2023 г. са в размер на 11 507 400 лв.

С Постановление на Министерския съвет № 108/10.08.2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г., т. 36 от Приложение № 1, са **утвърдени показателите по Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“** по бюджета на ДКСИ за 2023 г. и разпределението на ведомствените и администрирани разходи по бюджетната програма, както следва:

РАЗХОДИ ПО ПРОГРАМА	Сума (в лева)
4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“	
4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“	
I. Общо ведомствени разходи	14 382 300
<i>от тях за:</i>	
Персонал	11 507 400
Издръжка	2 074 900
Капиталови разходи	800 000
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	-
III. Общо разходи (I+II)	14 382 300

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

4800.01.01. Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2023 г.
1. Обучени лица за работа с класифицирана информация	бр.	450	517
2. Пренесени и доставени документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация	бр.	130 000	200 525

Отчет на приходите по бюджета на ДКСИ

Към 31.12.2023 г. са отчетени приходи в размер на 40 933 лв., в т. ч. нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция в размер на 36 397 (приходи от ношувки в Учебния център на ДКСИ в гр. Баня, където се провеждат обученията по ЗЗКИ на лица от страната), други неданъчни приходи в размер на 6 125 лв., както и платен данък върху реализираните приходи от стопанска дейност на ДКСИ и внесен туристически данък (-1 589) лв.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	0	0	40 933
Приходи и доходи от собственост	0	0	36 397
Други приходи	0	0	6 125
Внесен ДДС и други данъци върху продажбите	0	0	-1 589

Отчет на разходите по бюджета на ДКСИ към 31.12.2023 г.

Отчетът на разходите по бюджетната програма на ДКСИ, разпределен по показатели е, както следва:

№	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет към 31.12.2023 г.
	4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“			
	4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“			
I.	Общо ведомствени разходи	14 382 300	14 382 300	14 042 390
	Персонал	11 507 400	11 507 400	11 390 726
	Издръжка	2 074 900	2 074 900	1 997 647
	Капиталови разходи	800 000	800 000	654 017
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета - общо			
III.	Общо разходи (I+II)	14 382 300	14 382 300	14 042 390

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ към 31.12.2023 г. са в размер на **14 042 390 лева**, представляващи 97.63 % от уточнения годишен план.

Изпълнението на бюджета по основни показатели е, както следва:

1. Разходи за персонал – 11 390 726 лв. или 98.98 % спрямо уточнения годишен план.
2. Разходи за издръжка – 1 997 647 лв. или 96.27 % спрямо уточнения годишен план.
3. Капиталови разходи – 654 017 лв. или 81.75 % спрямо уточнения годишен план.

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ към 31.12.2023 г. са изцяло съобразени със стратегическите и оперативните цели на ДКСИ.

Стратегически цели на ДКСИ и дейности за изпълнение на бюджетната програма

Стратегическите цели на ДКСИ за периода 2020 г. – 2024 г. са:

1. Защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп и осигуряване на нейната еднаква защита.
2. Усъвършенстване, развитие, координация и общ контрол на националната система за защита на класифицираната информация чрез прилагане на мерки по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.
3. Усъвършенстване на системата за обучение по защита на класифицирана информация с цел изграждане на съзнание за сигурност у лицата, ангажирани с дейности по опазване и защита на класифицираната информация.
4. Подобряване на институционалния и административен капацитет на ДКСИ за успешно изпълнение на мисията и функциите.

За ефективно изпълнение на бюджетната програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ ДКСИ извършва следните видове дейности:

1. Усъвършенстване, развитие, координация и контрол на националната система за защита на класифицираната информация в контекста на изискванията на НАТО и ЕС по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.

2. Актуализиране на нормативната база, регулираща обществените отношения, свързани със защитата на класифицираната информация.

3. Изучаване и практическо прилагане на регламентиращите документи в областта на защитата на класифицираната информация и тяхното привеждане в съответствие с изискванията на НАТО и ЕС.

4. Задълбочаване на координацията и контрола в областта на класифицираната информация в отношенията с другите служби за сигурност и служби за обществен ред.

5. Участие във ведомствени и междуведомствени работни групи по видовете сигурност на класифицираната информация.

6. Подобряване на взаимодействието с организационните единици и оказване на методическа помощ за правилното прилагане на правилата за защита на класифицираната информация.

7. Организиране и контролиране на дейностите по обучение за работа с класифицирана и чуждестранна класифицирана информация на служителите по сигурността на информацията и служителите в организационните единици, получили достъп до класифицирана информация.

8. Извършване на периодични дейности по акредитиране на комуникационните и информационните системи (КИС) на ДКСИ. Извършване на дейности по акредитиране и преакредитиране на КИС за работа с чуждестранна класифицирана информация, класифицирана информация на НАТО и ЕС и точки на присъствие на КИС на НАТО и ЕС.

9. Оптимизиране на работата по защита на чуждестранната класифицирана информация и активизиране участието на експерти на ДКСИ в мероприятия по осъществяване на международните контакти на двустранна и многостранна основа.

10. Участие на представители на ДКСИ в заседания и работни групи на органите на НАТО и ЕС.

11. Подготовка и организация за подписване на двустранни споразумения в областта за защита на класифицираната информация с държави и международни организации, с които Република България има активно икономическо и политическо сътрудничество.

12. Създаване и поддържане на единни регистри на издадените, отнетите или прекратените разрешения, удостоверения, сертификати и потвърждения, на отказите за издаването или прекратяването на такива, както и регистър на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

13. Популяризиране на дейността на ДКСИ чрез отразяване в интернет страницата на комисията на международната дейност, дейността по обучението за работа с класифицирана информация, провеждането на работни срещи по въпроси относно приложението на ЗЗКИ.

14. Осигуряване на оптимална организационна структура и укрепване на административния капацитет.

15. Осигуряване финансовото и ресурсно обслужване на Комисията.

Регулаторна рамка на системата за защита на класифицираната информация - изменения в ЗЗКИ и актовете по прилагането му.

През 2023 г. не са извършвани изменения и допълнения в правната база за защита на класифицираната информация. Правната рамка в тази област се характеризира с относителна стабилност. Липсата на необходимост от чести съществени изменения и допълнения произтича от спецификата на регулираните обществени отношения.

В изпълнение на своите задачи да организира, осъществява, координира и контролира дейността по защитата на класифицираната информация и да осигурява нейната еднаквата защита, ДКСИ извършва непрекъснат мониторинг на националната система, а и на международните тенденции в областта. Действащата регулаторна рамка е съобразена и е в синхрон, както с политиките и стандартните на НАТО в областта на защитата на класифицираната информация, така и с основните принципи и стандарти на ЕС.

През годината бе направен преглед на Задължителните указания, издавани от ДКСИ на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗЗКИ и бяха извършени изменения и допълнения в някои от тях. Същите са в подкрепа на нормативните актове в областта на защитата на класифицираната информация и са способ за внасяне на яснота при тълкуване на приложимото законодателство и метод за унифициране на практиката по прилагане на законовите правила от всички задължени по закона субекти.

ОТЧЕТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗИРАНЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ, КООРДИНИРАНЕ И КОНТРОЛИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕДНАКВАТА ѝ ЗАЩИТА В НАЦИОНАЛЕН И МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН“

През 2023 г. ДКСИ продължи своята дейност в изпълнение на чл. 1, ал. 2 от ЗЗКИ по организацията и контрола на Националната система за защита на класифицираната информация в тясно взаимодействие с компетентните органи, с цел недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация.

Към 31.12.2023 г. Държавната комисия по сигурността на информацията проведе 98 редовни заседания, на които разгледа процедури, свързани с прилагането на мерките за защита на класифицираната информация по отделните видове сигурност и взе решения, свързани с:

- издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация на лицата, предложени за назначаване като служители по сигурността на информацията след извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност;
- издаване на сертификати и потвърждения за достъп, потвърждаващи пред чуждестранни власти, че български физически или юридически лица притежават разрешение, съответно удостоверение;
- извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретно възложено задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация;
- постъпили жалби срещу актове на отнемане, отказ и прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи;
- разкриване и закриване на регистратури за класифицирана информация, издаване, потвърждаване и анулиране на уникални идентификационни номера;
- постъпили доклади от ДАНС за резултатите от извършените проверки по реда на прекия контрол;
- предложения от организационните единици за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;
- предложения от организационните единици за удължаване на срока на защита на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;
- вземане на решения по чл. 9, т. 9а в случаите по чл. 45а, ал. 3 от ЗЗКИ;
- издаване на сертификати за сигурност на комуникационни и информационни системи, предназначени за работа с класифицирана информация на НАТО и ЕС, включително и за определен период;
- предоставяне на класифицирана информация на други държави;
- международното сътрудничество в областта на защитата на класифицираната информация и изпълнението на задълженията на ДКСИ като Национален орган по сигурността в контекста на членството на Република България в НАТО и ЕС;
- координацията и взаимодействието с ръководителите и служителите по сигурността на информацията на службите за сигурност, службите за обществен ред и организационните единици за изпълнение на мерките по видовете сигурност на информацията.

Проведени са **418** консултации със служители от организационните единици и граждани, на които са обсъдени и разяснени поставени въпроси, свързани с промените в законната и подзаконната нормативна уредба по ЗЗКИ; процедурите по издаване на сертификати, потвърждения за предоставяне на достъп и мотивирани становища за достъп до класифицирана информация на НАТО и на ЕС на български граждани, кандидати за работа или служители в структурите на двете организации и по искания на Национални органи по сигурността; прилагането на мерките в областта на индустриалната сигурност; промяната на нивото на класификация на информацията, обработвана в регистратурите; промяната и премахването на нивата на класификация на документи; реда за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация и други.

Дейност по видове сигурност

Персонална сигурност

Персоналната сигурност е система от принципи и мерки, прилагани от компетентните органи спрямо лица с цел гарантиране на тяхната надеждност с оглед защита на класифицираната информация. Принципите и мерките по персонална сигурност включват принципа „необходимост да се знае”, процедурата по проучване на лицата и издаването на разрешение за достъп по глава пета от ЗЗКИ, провеждането на обучение на лицата по реда на закона и правилника за неговото прилагане и осъществяването на контрол в тази област (чл. 83, ал. 1 и 2 от ЗЗКИ).

В периода 01.01.2023 - 31.12.2023 г. ДКСИ е взела решения по **4173** процедури в областта на персоналната сигурност, свързани с проучванията за надеждност на служители по сигурността на информацията (ССИ), издаването на разрешения по реда на чл. 9, т. 9а от ЗЗКИ, издаването на сертификати и потвърждения за предоставяне на достъп до КИ на НАТО и ЕС, мотивирани становища за предоставяне на достъп до класифицирана информация на ЕС от структури на ЕС, издаването на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чужди граждани и административни производства при обжалване на откази и отнемания по реда на чл. 62 и сл. от ЗЗКИ.

ДКСИ издаде **350** разрешения за достъп до класифицирана информация на служители по сигурността на информацията, разпределени по нива на достъп „Строго секретно“, „Секретно“ и „Поверително“.

ДКСИ прекрати **363** разрешения за достъп до класифицирана информация на служители по сигурността на информацията поради изтичане на техния срок или отпадане на необходимостта. През 2023 г. не са издавани отнемания на разрешения за достъп до класифицирана информация на ССИ. Няма издадени откази за достъп на тази категория лица.

В периода 01.01.2023 г. - 31.12.2023 г. в единните регистри на ДКСИ са постъпили **18 300** разрешения, **17 958** прекратявания, **23** отнемания и **15** отказа за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи.

Съгласно критериите за надеждност в регламентиращите документи на НАТО и ЕС и при спазване на принципа „Необходимост да се знае” през отчетния период ДКСИ издаде **700** потвърждения за достъп до класифицирана информация на НАТО и **294** потвърждения за достъп до класифицирана информация на ЕС на служители от организационните единици.

Съвместно със службите за сигурност ДКСИ продължи да извършва проучвания на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация.

През 2023 г. ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието или липсата на достъп до чуждестранна класифицирана информация на **43** български граждани, кандидати за работа в международна институция по запитване от компетентните органи на НАТО, ЕС и чужди държави, с които Република България има сключени споразумения за защита на класифицирана информация. По искания на национални органи по сигурността на други държави своевременно са извършени проверки за наличие на неблагоприятна информация на **35** лица български и чужди граждани пребивавали на територията на Република България, във връзка с процедури

по проучване за надеждност за достъп до национална класифицирана информация в съответните държави. Извършени са проучвания на **193** български граждани за работа с класифицирана информация на НАТО и/или на ЕС, приключили с издаване на **57** потвърждения за достъп до класифицирана информация на НАТО, **21** сертификата за достъп до класифицирана информация на ЕС и **115** мотивирани становища за издаване на съответните сертификати от структури на ЕС.

ДКСИ продължи да изпълнява своите контролни функции като компетентен административен орган, пред който могат да се оспорват индивидуалните административни актове на проучващите органи. Разглеждането на постъпили жалби срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешение за достъп до класифицирана информация от ДКСИ през отчетния период са извършвани при спазване на принципите на безпристрастност и обективност с цел защита на правата на гражданите и защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп.

Към 31.12.2023 г. няма административни производства оставени без разглеждане от ДКСИ, свързани с жалби срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация.

Документална сигурност

В изпълнение на чл. 9, т. 18 от Закона за защита на класифицираната информация дирекция „Специална куриерска служба” продължи да осъществява своята дейност по приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация.

От структурите на дирекцията са пренесени и доставени на адресатите общо 200 525 броя пакети с материали, съдържащи класифицирана информация, от които 198 513 броя - съдържащи национална класифицирана информация и 2 012 броя - съдържащи класифицирана информация на НАТО и ЕС.

В процеса на приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на пакетите, съдържащи класифицирана информация, през изтеклия период не са констатирани данни, факти или обстоятелства, представляващи заплаха за сигурността им.

Във връзка с осъществяване на дейността по пренасяне на документи, съдържащи класифицирана информация, от куриерите на специализирани звена в службите за сигурност и обществен ред, органите от съдебната власт и прокуратурата и куриерите на търговските дружества, ДКСИ извършва функционално обучение на тези лица и издава специални куриерски карти. През отчетния период ДКСИ е провела функционално обучение на 21 служители, определени за куриери в организационните единици. Комисията е издала 377 куриерски карти на служители след преминалото функционално обучение от ДКСИ или от служителите по сигурността на информацията в организационните единици.

Физическа сигурност

Физическата сигурност е система от общи, конкретни и специални мерки за своевременно противодействие и предотвратяване на нерегламентиран достъп до материали, документи, техника и съоръжения, представляващи класифицирана информация. ДКСИ получава актуална информация за състоянието на изградените

регистратури, прилаганите мерки, способности и средства за физическа сигурност на класифицирана информация в организационните единици и за условията и реда за тяхното използване. През 2023 г. ДКСИ на свои заседания разгледа получените протоколи от извършени проверки за разкриване на регистратури за класифицирана информация и издаде 4 уникални идентификационни номера (УИН) на регистратури за национална класифицирана информация, 2 УИН на регистратури за класифицирана информация на НАТО и 1 УИН на регистратури за класифицирана информация на ЕС.

През отчетния период са потвърдени 27 УИН на регистратури и контролни пунктове за националната класифицирана информация, 4 за класифицирана информация на НАТО и 4 за класифицирана информация на ЕС, поради настъпили обстоятелства за издаване на УИН. Закрити са и са анулирани УИН на 25 регистратури за национална класифицирана информация и 2 за класифицирана информация на НАТО.

Индустриална сигурност

ДКСИ запазва координиращата си роля при инициране и провеждане на обществени поръчки с достъп до национална класифицирана информация и такива от съществено значение за националната сигурност. Ефективното взаимодействие между ДКСИ, ДАНС и възложителите на обществени поръчки, гарантира спазването на процедурите по чл. 95 и чл. 96, ал. 2 от ЗЗКИ. С активното взаимодействие между ДКСИ, Службата на НАТО по сигурността и агенциите възложители от НАТО се цели своевременно приключване на процедурите по индустриална сигурност за участие на български търговски дружества и техни служители – кандидати и изпълнители по класифицирани проекти на НАТО, при спазване на изискванията, принципите и стандартите на Директивата на НАТО относно класифицираните проекти и индустриалната сигурност АС (35-D/2003-REV5) и ЗЗКИ.

През отчетния период Комисията издаде 2 сертификата за сигурност на класифицирана информация на НАТО на български юридически лица по реда на индустриалната сигурност.

През 2023 г. по искания на чуждестранните компетентни органи ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието на достъп до класифицирана информация на 4 български юридически лица във връзка с процедури по индустриална сигурност.

Държавната комисия по сигурността на информацията, в качеството на Национален орган по сигурността, координира дейността по издаване на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чуждестранни физически и юридически лица. През 2023 г. въз основа на искания от български възложители ДКСИ инициира пред компетентните органи по сигурността на други държави проверки на 5 чуждестранни търговски дружества и 88 техни служители - кандидати или изпълнители на договори, свързани с достъп до класифицирана информация. Резултатите от извършените проверки и получената информация от компетентните национални органи по сигурността своевременно са предоставени на ДАНС за предприемане на действия.

Сигурност на комуникационните и информационните системи (КИС)

ДКСИ осъществява общ контрол по защитата на сигурността на класифицирана информация в комуникационните и информационните системи, както и

на процеса на тяхното акредитиране, в изпълнение на чл. 2 от Наредбата за сигурността на комуникационните и информационните системи.

ДКСИ отговаря за организацията и контрола по изпълнението на международните договори, по които Република България е страна и свързаните с това процедури по акредитиране и преакредитиране на точки на присъствие на комуникационните и информационните системи на НАТО и на ЕС в изпълнение на чл. 9, т. 16 и чл.116 от ЗЗКИ, ДКСИ извършва акретитиране на изградените в Република България точки на присъствие на КИС на НАТО или ЕС и техните разширения, съобразно тригодишния срок на валидност на техните декларации за съответствие.

През 2023 г. от ДКСИ бяха проведени и приключиха с положителен резултат 2 процедури по преакредитиране на изградени и функциониращи точки на присъствие на КИС на НАТО с множество разширения, 2 процедури по преакредитиране на точки на присъствие на една КИС на ЕС, както и проверка на изпълнение на мерките по физическа сигурност на новоизградена КИС на ЕС и 1 процедура по акредитиране на точка на присъствие на многонационална система. Беше извършена проверка на сигурността на мобилен периферен сегмент от български елемент на КИС на НАТО, както и две процедури за удостоверяване на акредитирана национална КИС за работа с класифицирана информация на НАТО за участие в многонационални учения.

Със свои решения ДКСИ извърши 89 съгласувателни процедури за издаването на сертификати за сигурност на КИС от Органа по акредитиране на сигурността на КИС за определен период.

ДКСИ продължи да оказва съдействие и методическа помощ на организационните единици по въпроси, свързани с акредитиране на КИС за работа с класифицирана информация и да дава указания както за изготвяне на необходимите документи, така и за реализиране на изискванията за сигурност на класифицирана информация.

Оказваната методическа помощ и проведените консултации от експертите на ДКСИ през 2023 г. по конкретни въпроси в областта на акредитиране на КИС на служители от държавните органи и институции, съдебната система и някои търговски дружества, спомогна за повишаване на осведомеността на организационните единици при планиране и прилагане на по-комплексни технически и организационни мерки за сигурност на КИС и осъществяване на по-ефективна подготовка за провеждане на процедурите по акредитирането им.

Криптографска сигурност

ДКСИ осъществява общо ръководство и контрол на дейностите по криптографска сигурност на класифицираната информация, съгласно чл. 2 от Наредбата за криптографска сигурност на класифицираната информация.

През отчетния период от ДКСИ не са утвърждавани криптографски планове за използване на криптографски средства за защита на класифицираната информация на НАТО и на ЕС и е разгледан един случай на инцидент, свързан с нарушение на криптографската сигурност.

Международна дейност

Международната дейност на ДКСИ е насочена към създаване и развитие от една страна на формални регулаторни режими за сигурност на информацията, а от друга към изграждане на отношения с партньорски органи за сигурност на информацията, така че да се осигури среда, благоприятстваща осъществяването на дейности в различни сфери на обществената и икономическа дейност, в които в хода на сътрудничеството се налага обмен на класифицирана информация.

И през 2023 г. Комисията продължи да поддържа активен диалога с международните партньори по въпроси от взаимен интерес. ДКСИ продължи да изпълнява своите отговорности като Национален орган по сигурността (НОС), съгласно Правилата по сигурността на НАТО и ЕС. През изминалата календарна година продължи ползотворното сътрудничество между ДКСИ и компетентните органи по сигурността на НАТО, ЕС и други държави и международни организации.

ДКСИ, съгласно правилата на НАТО и ЕС, продължи да участва и да представя националните позиции в работните формати с компетенции по защита на класифицираната информация.

Постоянен приоритет в дейността на Държавната комисия по сигурността на информацията е развитието на международноправната рамка в областта на защитата на класифицираната информация. Тази рамка създава правни възможности за осъществяване на редица дейности на международно ниво, които налагат обмен на класифицирана информация. Наличието на гаранции между държавите за сигурност на обменяната помежду им класифицирана информация е задължително изискване както на националното законодателство, така и на законодателствата на други държави или международни организации. Правна форма на такива гаранции са споразуменията за взаимна защита и обмен на класифицираната информация. Разширяването на международното сътрудничество и променящата се среда за сигурност в глобален мащаб все повече изискват изграждане на доверие между партньорите, което се базира на членствените отношения на държавите в един и същи международни организации. Това позволява използването на правилата за сигурност на съответната международна организация като друга форма на гаранция за сигурност и еквивалентност на мерките за защита на обменяната между държавите информация.

Обменът на информация е централен аспект в сътрудничеството между държавите и международните организации в борбата с тероризма, организираната престъпност, нелегалния трафик на хора, а и в други сфери на обществения живот. Ето защо усилията трябва да са насочени към улесняване на този обмен при адекватни гаранции за сигурност.

През 2023 г. по кореспондентски път се подписа (в София на 26 юни 2023 г. и в Бон на 30 юни 2023 г.) Споразумение за защита на класифицираната информация между ДКСИ и Организацията за съвместно сътрудничество в областта на въоръженията (OSCAR). След изпълнение на националноправните процедури същото е в сила от 31 август 2023 г. То установява правната рамка на сътрудничеството относно защитата на класифицираната информация, обменяна или създавана между Република България и Организацията за сътрудничество в областта на въоръженията.

През 2023 г. между ДКСИ и партньорските служби в Украйна се установи структурирано сътрудничество по отношение на изграждането на система от нормативни, организационни и практически мерки за защита на класифицираната информация, вкл. в областта на комуникационните и информационни системи. Сътрудничеството се осъществяваше под формата на видеоконферентни срещи, обмен на нормативни актове, насоки, практики и процедури. В хода на сътрудничеството се пристъпи към подготовка на Меморандум за разбирателство в областта на защитата на класифицираната информация съгласно утвърдените от НАТО стандарти между Държавна комисия по сигурността на информацията на Република България и Държавна администрация за защита на специализираните комуникации и информацията на Украйна. Структурирането на процеса и подкрепата от страна на България в лицето на ДКСИ е форма на реализиране на националната политика за оказване на невоенна помощ на Украйна и за затвърждаване на доброто сътрудничество с държава, която е регионален фактор в региона на Черно море.

В края на 2023 г. се проведеха консултации за финализиране на текстовете по проекта Споразумение между Правителството на Република България и Правителството на Република Индия за взаимна защита и обмен на класифицирана информация. През 2024 г. се очаква проектът да бъде подписан.

В резултат на положените от ДКСИ усилия, Република България има сключени и влезли в сила споразумения с почти всички държави членки на НАТО и ЕС. Към декември 2023 г. в сила са 51 двустранни споразумения за взаимна защита и обмен, като три от тях, с Естония, Грузия и Великобритания, са за изменения на вече действащи споразумения.

По силата на Закона за защита на класифицираната информация, Политиката на НАТО по сигурността С-М(2002)49-REV1 и на Решение на Съвета относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (2013/488/ЕС), Държавната комисия по сигурността на информацията е Националният орган по сигурността за Република България. В това качество, Комисията е натоварена с функции по контрол относно спазване на правилата за защита на класифицираната информация на НАТО и на Европейския съюз, предоставена на Република България в различни сфери на общественения живот.

През 2023 г. продължи поддържането на оперативни контакти със Службата на НАТО по сигурността, участието в брифинги за служителите по сигурността на информацията, участие в заседанията на Комитета по сигурността и в други работни органи в различни формати, организирани от този Комитет.

ДКСИ продължи трайно установеното сътрудничество с компетентните национални служби и структури на НАТО при провеждането на процедури по проучване за надеждност на български граждани, кандидатстващи или заемащи позиции, изискващи издаването на сертификат за достъп до класифицирана информация на НАТО.

Законовите компетенции на Комисията възлагат задачи по участие в дейностите на съответните подготвителни органи към Съвета на ЕС, форматите към Европейската комисия (ЕК) и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), както и тясно сътрудничество с партньорските структури от органите и институциите на ЕС.

Представители на Комисията участваха в заседанията на Комитета по сигурността (CSC) към Генералния секретариат на Съвета (ГСС) на ЕС, Комитета по сигурността, формат „Осигуреност на информацията” (CSC (IA)) към ГСС на ЕС, Борда по акредитация на сигурността (CSC - SAB) към ГСС на ЕС, Експертната група по въпросите на сигурността в ЕК (ComSEG), Комитета по сигурността към ЕСВД, Борда по акредитация на сигурността към ЕСВД (EEAS - SAB).

Обучение по защита на класифицираната информация

Обучението е основна предпоставка за изграждане на съзнание за сигурност, предотвратяване на нерегламентиран достъп и осигуряване на надеждна защита на класифицираната информация. В мащабен аспект неговата ефективност обуславя надеждното функциониране на Националната система за защита на класифицираната информация. Предвид големия брой служители с достъп до класифицирана информация, които се включиха в централизираните курсове на ДКСИ, изцяло положителната обратна връзка на обучаемите относно представянето на лекторите и постигнатата ефективна подготовка, 2023 година може да се определи като успешна за проведеното от ДКСИ обучение.

ДКСИ проведе общо 33 курса, като успешно обучи 517 длъжностни лица и други служители с отговорности по защитата на класифицираната информация, разпределени както следва:

- 1 курс за обучение на ръководители на организационни единици, с обучени 6 лица;
- 9 курса за обучение на служители по сигурността на информацията, в които са се обучили общо 136 длъжностни лица, разпределени в 7 курса за задължително първоначално обучение, с включени 107 лица и 2 курса за текущо обучение с 29 обучаеми;
- 17 курса за обучение на завеждащи и зам.-завеждащи регистратури, в които са се включили 288 служители. Провели са се 10 курса за първоначално обучение с включени 171 лица, 2 курса за текущо обучение с обучени 37 лица и 5 курса за функционално обучение с 80 участници;
- 3 курса за функционално обучение на куриери, в които са се обучили 58 служители;
- 1 тематично обучение по персонална и индустриална сигурност, в което са се обучили 7 служители;
- 1 тематично обучение по документална и физическа сигурност, в което са се включили 8 служители;
- 1 тематично обучение по сигурност на КИС, в което са се включили 14 служители.

Постигнатите резултати в областта на обучението се отразяват непосредствено върху общото състояние, законосъобразното и надеждно функциониране на Националната система за защита на класифицираната информация.

През 2023 година Държавната комисия по сигурността на информацията запази устойчиво ниво на функциониране и продължи успешно да изпълнява възложените ѝ функции в необходимия обем, следвайки начертаните приоритети и водена от идеята за

приемственост и последователност в дейността по осигуряване на еднаква защита на класифицираната информация. По този начин Комисията запази водещото си място като централно звено в Националната система за защита на класифицираната информация. Нейната дейност продължава своята насока към непрекъснат анализ и оценка на рисковете и опасностите пред Националната система за защита на класифицираната информация и предлагане на решения за нейното развитие и усъвършенстване.